

O'NTUSTIK QAZAQSTAN

MEDISINA

AKADEMIASY

«O'ntustik Qazaqstan medicina akademiasy» AQ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

AO «Южно-Казахстанская медицинская академия»

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

044-57-11( ) 25

Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық

беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Пәннің атауы: Мейіргерлік істе зерттеуді ұйымдастыру және әдістері

Пән коды: MIZUA 3301

Білім беру бағдарламасының атауы: 6B10104-«Мейіргер ісі»

Оқу сағаттарының/кредиттердің көлемі: 150 сағат (5 кредит)

Курс және семестр: 3 курс, 6 семестр

Тәжірибелік (семинарлық) сабақтар: 35

ШЫМКЕНТ, 2024 ж.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25бетің 2 беті	

Тәжірбиелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулық «Мейіргерлік істе зерттеуді ұйымдастыру және әдістері» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 18 » 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі

Сейдахметова А.А.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 3 беті

1 -сабақ

1.Тақырыбы: Мейіргерлік істегі ғылыми зерттеулердің мақсаттары мен міндеттері. Мейіргерлік істегі білімдердің дереккөздері

2. Мақсаты: Бакалаврларды мейіргер ісі бойынша терең теориялық және тәжірбиелік жеке оқытуға, мейіргер ісі бакалаврларын әлемдегі ғылыми көріністі тұтас қабылдауды қамтамасыз ететін аса маңызды және тұрақты білімнің дамуына байланысты жоғары сапалы білімге қол жеткізу.

3. Оқыту міндеттері:

мейіргер саласындағы зерттеулердің негізгі бағыттарын білу
 ғылыми-зерттеу әдістерінің сипаттамаларын меңгеру
 ғылыми зерттеулердің негізгі ұғымдары мен санаттарын зерттеу
 ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін білу
 ғылыми зерттеулердің мақсаты мен негізгі мақсаттарын айқындау
 зерттеу тақырыбы бойынша әдеби деректерді талдай білу
 жоспарлау және зерттеу жүргізу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Неліктен кәсіптік мейіргер тәжірбиесінің негізін құрайтын ғылыми білім базасын құру керек?

Мейіргерлерді академиялық даярлаумен айналысатын көптеген елдерде мейіргер ісіндегі зерттеулердің дамуы қалай?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Мейіргерлер өз жұмысында қолданатын білім көздері қандай?

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің мақсаттары мен міндеттері.

Мейірімділікке қатысты мәселелер бойынша ғылыми көзқарасты ізденістер мен жүйелі түрде іздеудің мәні қандай?

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Мейіргер ісі зерттеулерінің түрлері.
2. Негізгі зерттеулер қандай?
3. Практикалық зерттеулердің мәні неде?
4. Сапалы зерттеулер?
5. Сандық зерттеулер?
6. Зерттеу жоспары?
7. Зерттеу нәтижелерін интерпретациялау?

Тесттер:

1.Мейіргер ісіне ғылыми көзқарас тәжірбибеде қамтамасыз етіледі:

- А) мейіргерлік үрдіс;
- Б) мейіргер ісі философиясы;
- В) мейіргерлік іс;
- Г) мейіргерлік араласу

Д) мейіргерлік тәжірибе

2. Мейіргер ісі келесідей ғылыми көзқарасты қамтамасыз етеді:

А) мейіргерлік іс;

Б) дәрігерлік тәжірибе;

В) мейіргерлік үрдіс;

Г) мейіргерлік араласу;

Д) мейіргерлік тәжірибе

3. Қазіргі кезеңде медициналық процесте мейіргердің рөлі:

А) екінші;

Б) маңызды;

В) тәуелді;

Г) өзара байланысты

Д) ауысымдық

4. Мейіргер ісі:

А) мейіргерлік ғылым мен өнер;

Б) мамандандырылған медициналық көмекті көрсету;

В) техникалық манипуляцияларды орындау;

Г) клиникалық манипуляцияларды орындау;

Д) ауруханаға дейінгі кезеңде медициналық көмек көрсету

5. Нақты профильдегі науқастар тобына терапевтік және профилактикалық көмек көрсету бойынша мамандандырылған мекеме:

А) емхана;

Б) диспансер;

В) медициналық пункт;

Г) жедел медициналық пункт

Д) фельдшер-акушерлік пункті

6. Мейіргер ісі қызметкерлерінің қызмет салаларына мынадан басқа жатады:

А) денсаулықты нығайту;

Б) ауруларды диагностикалау;

В) аурулар мен жарақаттардың алдын алу;

Г) азапты жеңілдету

Д) хирургиялық араласу

7. Инновациялық циклдің бірінші кезеңі:

А) жаңа инновациялық енгізулер;

Б) шешім қабылдау;

В) инновацияларды дамыту;

Г) объектіні инновацияға дайындау.

8. Инновациялық циклдің екінші кезеңі:

А) инновацияларды дамыту;

Б) объектіні инновацияға дайындау;

В) шешім қабылдау;

Г) жаңа инновациялық енгізулер.

9. Инновациялық циклдің төртінші кезеңі:

А) инновацияларды дамыту;

Б) объектіні инновацияға дайындау;

В) шешім қабылдау;

Г) жаңа инновациялық енгізулер.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	044-57-11( )	
Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	25беттің 5 беті	

10. Инновациялық циклдің үшінші кезеңі:

- А) инновацияларды дамыту;
- Б) объектіні инновацияға дайындау;
- В) шешім қабылдау;
- Г) инновацияларды енгізу

2-сабақ

1. Тақырыбы: «Мейіргер ісі процесін оқытудағы және ғылыми-зерттеу жұмысында инновацияларды қолдану»

2.Мақсаты: Мейіргер бакалаврларына мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің нәтижелерін үйрету, бұл мейіргерлерге науқастарға күтім жасаудың ең жақсы тәсілдерін табуға мүмкіндік береді

3. Оқыту міндеттері:

Бакалаврларға мейіргер мамандығы бойынша білімнің негізгі көздерін кешенді түрде қалыптастыру

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің мақсаттары мен міндеттерінің тұтас көрінісін қалыптастыру

Зерттеу үрдісі және оның негізгі кезеңдерінің ерекшеліктері туралы түсінік беру

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарында жақсы білетін жоғары білікті маман дайындау

Денсаулық сақтаудағы инновацияның рөлі туралы түсінік беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Біздің мемлекетімізде экономикалық және саяси қызметтегі өзгерістер денсаулық сақтау жүйесіне қалай әсер етті?

Инновациялар денсаулық сақтаудағы жаңалықтардың табысын қалай анықтайды?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Өзгерістердің мәні қандай, заманауи технологиялар, жаңа медициналық қызметтермен қамтамасыз ету және науқастар мен медицина қызметкерлері, дәрігерлер мен мейіргерлер арасындағы өзара іс-қимылдың жаңа формалары?

Мейіргер ісі реформасының негізгі бағыттары.

Қазіргі уақытта мейіргер ісі саласындағы инновациялық процестің негізгі бағыттары?

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Мейіргер ісіндегі инновациялық саясатты сәтті жүзеге асыру үшін не қажет?
2. Инновацияларды енгізу процесінде қызметкерлердің білім деңгейі қандай?
3. Қызметкерлердің мотивациясын ескеру керек пе? Бұл тиісті моральдық және материалдық ынталандыруға реакция болып табылады ма?
4. Инновациялық бағдарламаларды енгізгенге дейін командаға инновацияларды өзгертуге және қатысуға дайындығына психологиялық сараптама жүргізу қажет пе?

Тесттер:

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

044-57-11( )

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

25беттің 6 беті

1. Регенерациялық медицинада медициналық техника негізінен қолданылады:
  - А) фармакологиялық емес;
  - Б) экологиялық;
  - В) диагностика;
  - Г) психотерапевтік;
  - Д) жаңашылдық
2. Компенсация - жоғалған функцияны өтеу:
  - А) бүлінген органның немесе басқа органдардың қызметін күшейту
  - Б) жоғары деңгейдегі психостимуляторлы терапия
  - В) трансплантациясы
  - Д) Шығару
3. Климатотерапияға келесі әсерлер әсер етпейді:
  - А) аэротерапия;
  - Б) гелиотерапия;
  - В) талассотерапия;
  - Г) парафинді терапия;
  - Д) ароматерапия.
4. Біріншілік профилактика бірінші кезекте ... бағытталған:
  - А) аурулардың дамуын болдырмау;
  - Б) шаршаудың алдын алу;
  - В) сыртқы ортаны жақсарту;
  - Г) денені жарақаттан кейін қалпына келтіру;
  - Д) аурудан кейінгі асқынуларды емдеу.
5. Екінші рет қайталама профилактиканың мақсаты:
  - А) созылмалы аурудың асқынуын болдырмау;
  - Б) операциядан кейінгі асқынуларды болдырмау;
  - В) созылмалы аурудың ремиссия кезеңін ұзарту;
  - Г) аурудың өткір кезеңін емдеу;
  - Д) созылмалы қабыну процесін емдеу
6. Реализацияның рөлі үшін реабилитациялық бағдарламаларды құру және іске асыру кезінде фармакологиялық емес әдістерге әсер етпейді:
  - А) фармацевтикалық өнеркәсіптің жеткіліксіз дамуы
  - Б) медициналық және оңалту шараларының тиімділігін арттыру;
  - В) дәрілік препараттардың қолданылуын күшейту;
  - Г) дәрілік аллергияның төмендеуі;
  - Д) ағзаның адаптивті жүйесін оқыту
7. ДДСҰ-ның анықтамасына сәйкес денсаулық:
  - А) толық физикалық, рухани және әлеуметтік игілік
  - Б) созылмалы аурулардың және функционалдық бұзылыстардың болмауы
  - В) физикалық және психикалық бұзылыстардың болмауы
  - Г) аурудың болмауы
  - Д) өткір аурулардың болмауы
8. Медициналық оңалтудың негізгі принциптеріне қолданылмайды:
  - А) жүйе мен жүйелілік
  - Б) медицина қызметкерінің және науқастың серіктестігі
  - В) мемлекеттілік
  - Г) ерте басталуы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 7 беті	

- Д) максималды нәтижеге назар аудару
9. Диагностикалық тестілеу кезінде физиотерапиямен бірге бір күнде орындалмайды:
- А) электрокардиография;
 Б) Рентген;
 В) клиникалық қан анализі;
 Г) гастроскопия;
 Д) зәрді талдау
10. Гомеопатия принциптері қолданылмайды:
- А) дәрілік препараттардың шағын мөлшерін қолдану;
 Б) күшейту;
 В) ұқсастық принципі;
 Г) сау адамдарға арналған препараттарды тексеру;
 Д) жануарларға дәрілік заттарды сынау.

3 –сабақ

1.Тақырыбы: «Сындарлы-күшті сыни ойлауды қалыптастыру»

2. Мақсаты: Бакалаврларда сындарлы және сыни ойлауды дамытудың әртүрлі әдістерін және әдістерін қалай пайдалану керектігін көрсету

3. Оқыту міндеттері:

Сыни ойлаудың даму технологиясының мәнін ашып көрсету

Сындарлы ерікті ойлауды дамыту технологиясының мәнін ашып көрсету

Сындарлы-мұқият сыни ойлауды дамыту технологиясы бойынша сабақта даму құрылымын көрсету

Сындарлы-мұқият сыни ойлауды дамыту технологиясына негізделген оқу үрдісін ұйымдастырудың әдістерін көрсету

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Сыни тұрғыдан ойлауды дамыту технологиясы жеке тұлғаны бағдарланған оқыту болып табылады.

Сындарлы ойлауды дамытудың технологиясы мейіргер бакалаврларында шығармашылық, аналитикалық ойлауды дамыту.

Сабақ тақырыбы бойынша:

Әртүрлі әдістерді ұштастыра отырып, сыни ойлауды сындарлы түрде күштеп дамытудың технологиясын көрсету.

Ойлаудың маңыздылығы оқу процесінде мұғалім тарапынан ғана емес, сондай-ақ бакалавриат тарапынан да жоғары деңгейлі мазмұнмен байланысты екенін дәлелдеу.

Дж.Бареллдің сыни ойлау сипаттамасы.

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Білім алушылар сындарлы сыни ойлау бакалаврының дамуына не себеп болады?

2. Мұғалімге бакалавр деңгейінде сындарлы, күшті сын тұрғысынан ойлаудың дамуы не береді?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25бегінің 8 беті	

3. И.В. Муставинская сыни ойлаудың технологиясы: «+» және «-», бар болса.

4. Сыни ойлауды дамытуда әмбебап оқыту дағдылары қалай қалыптасады?

5. Енгізу кәдімгі аудармада медбикелердің бакалаврларында сындарлы-сыни сын тұрғысынан ойлауды қалыптастыруда тиімді оқу және рефлексия үшін интерактивті жазба жүйесін білдіреді?

Тесттер

1. Ғылыми көзқарас мейіргерлік іс жүзінде қамтамасыз етіледі:

- А) мейіргерлік үрдіс
- Б) мейіргер ісі философиясына
- В) мейіргерлік іс
- Г) мейіргерлік араласу
- Д) мейіргерлік диагноз

2. Мейіргерлік үрдіс ғылыми зерттеуді қамтамасыз етеді:

- А) мейіргерлік іс
- Б) дәрігерлік тәжірибе
- В) мейіргерлік үрдіс
- Г) мейіргерлік араласу
- Д) мейіргерлік диагноз

3. Қазіргі кезеңде емдеу үрдісінде мейіргердің рөлі:

- А) қосалқы
- Б) маңызды
- В) тәуелді
- Г) тәуелсіз
- Д) ерекше

4. Мейіргер ісі - бұл:

- А) ғылым және өнер, күту
- Б) мамандандырылған медициналық көмек көрсету
- В) орындау, техникалық манипуляциялар
- Г) аталғандардың барлығы

5. Емдеу-профилактикалық көмек көрсету топтары пациенттер үшін мамандандырылған мекеме:

- А) емхана
- Б) диспансер
- В) медпункт
- Г) жедел медициналық көмек станциясы
- Д) амбулаториясы

6. Мейіргерлік персоналдың облыстарға қызмет көрсету жатады барлығы, мынадан басқа:

- А) денсаулықты нығайту
- Б) ауруды диагностикалау
- В) аурулардың және жарақаттардың алдын алу
- Г) азапты жеңілдету
- Д) рационын құрастыру

7. Инновациялық циклдің бірінші кезеңі:

- А) жаңа инновациялық енгізулер;
- Б) шешім қабылдау;
- В) инновацияларды дамыту;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	044-57-11( )	
Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	25беттің 9 беті	

- Г) объектіні инновацияға дайындау.
8. Инновациялық циклдің екінші кезеңі:
- А) инновацияларды дамыту;
- Б) объектіні инновацияға дайындау;
- В) шешім қабылдау;
- Г) жаңа инновациялық енгізулер.
9. Инновациялық циклдің төртінші кезеңі:
- А) инновацияларды дамыту;
- Б) объектіні инновацияға дайындау;
- В) шешім қабылдау;
- Г) жаңа инновациялық енгізулер.
10. Инновациялық циклдің үшінші кезеңі:
- А) инновацияларды дамыту;
- Б) объектіні инновацияға дайындау;
- В) шешім қабылдау;
- Г) инновацияларды енгізу

4-сабақ

1. Тақырыбы: Ғылыми зерттеу саласында халықаралық құқық және этиканы реттеу негіздері.

2. Мақсаты: Мейіргерлік ғылыми зерттеулер клиникалық мәселені зерттеудің жүйелік процесі ретінде

3. Оқыту міндеттері:

кәсіптік білім беруді жетілдіру арқылы халыққа күтім көрсетудің сапалы жаңа деңгейін қалыптастыру

Мейіргер ісі саласында ғылыми зерттеулерді дамыту және проблемалық сыни ойлауды қалыптастыру

мейіргер бакалаврлары үшін жаңа ойлау құралын қалыптастыру: пәндік-тиімді, көрнекі-фигуративті, дерексіз, интуитивті

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Сыни ойлауды дамытудың технологиясының тұжырымдамалық негіздері.

Педагогикалық технологиялардың классификациясы қандай? Г.К. Селевко тұжырымдамасын бакалаврларға сыни ойлаудың сын тұрғысынан ойлауына қалай қолдануға болады?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Сын тұрғысынан ойлау дамыған мамандықтың қалыптасуына қалай ықпал ететінін дәлелдеңіз, ақпараттық кеңістікте және инновациялық технологияларды жетілдіруді жеңілдетеді.

Сыни ойлауды дамыту үшін проблемалық іздеу технологиясының ерекшелігі қандай? Мәселені іздеуде оқыту теориясы білімнің екі іргелі қағидатын іске асырады: проблема принципі және оқытудағы қызмет қағидаты - мәнін ашып, мейіргерлік істе қолданылады.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Бакалавриаттың ғылыми-зерттеу қызметі оқу-әдістемелік әдіс-тәсілмен оқу материалдарында материалды «игеру» үшін емес, білім беру үдерісінде бастамашылық ұстанымға ие болу мүмкіндігін қалай береді?
2. Неліктен тыңдаушы қателесуден қорықпайтындай проблемалық сыни ойлауды қалыптастыру үшін жағдай жасау керек?
3. Бакалавриат-пәндік-ақпараттық орта мұғалімнің қарым-қатынасын білдіретін жаңа білім парадигмасын ашыңыз.

Тесттер

1. Гомеопатиялық тиімді емдеу туралы заң (Goering принциптері) неғұрлым маңызды?

А) қалпына келу ағзаның терең, өмірлік деңгейлерінен төменгі маңызды деңгейлерге жетеді;

Б) қалпына келу жердің анағұрлым маңызды деңгейінен бастап дененің терең, өмірлік деңгейіне дейінгі бағытта жүреді

В) қалпына келтіру дененің жоғарғы бөлігінен төменгі бағытта жүреді;

Г) симптомдарды жеңілдету олардың пайда болуына қарсы тәртіпте пайда болады;

Д) симптомдарды жеңілдету олар пайда болған тәртіпте орын алады;

2. Бір күнде парафинмен емдеу әдістерімен қайсысы сәйкес келеді?

А) массаж;

Б) УДЗ;

В) балшық терапиясы;

Г) индуктотермия

Д) құммен өңдеу;

3. Терапевтік балшық құрамындағы органикалық қосылыстар басым:

А) шымтезек

Б) күкірт қышқылдары

В) сапропелдерде

Г) внафталан

Д) қышқыл балшық

4. Жергілікті жылулық процедуралар (балшықпен емдеу, парафинді емдеу және т.б.) науқастарға:

А) белсенді туберкулез

Б) өткір кезеңде бет нервінің невриті;

В) өткір гепатит;

Г мастопатия;

Д) созылмалы полиартрит

5. Қолды және аяқты парафинмен (озокеритпен) емдеу үшін, рәсімді өткізудің ең тиімді тәсілі:

А) ванна

Б) майлық-қосымша

В) кварц-қосымшасы

Г) қабаттасу

Д) парафин-май қоспасын шашырату

6. КСРО Денсаулық сақтау министрлігінің 1991 жылғы 30 тамыздағы № 245 бұйрығына сәйкес компрессорларды қолдану үшін этил спирті тұтыну нормасы 9-6 °:

- А) 3-5 г;
 Б) 5-10 г;
 В) 10-15 г;
 Г) 20,0-30,0;
 Д) стандартталған емес
7. Физиотерапия әдістерімен бірге емес:
 дәрілік терапия;
 А) психотерапия
 Б) жаттығу терапиясы
 В) массаж
 Г) рентгендік терапия
 Д) антибиотикалық терапия
8. Терренкур:
 А) ат спортының түрі
 Б) көтерілген альпинизм
 В) ауа ваннасы
 Г) жалаң аяқпен жүру
 Д) жаттығу бөлмесіндегі терапиялық жүктеме нормасы
9. Медициналық техниканың физикалық кабинетте жұмыс істеуі және дұрыс жұмыс істеуі үшін жауаптылық:
 А) медициналық мекеменің басшысы
 Б) медициналық бөлімнің бастығының орынбасары
 В) АГҚ басшысының орынбасары
 Г) дәрігер-физиотерапевт
 Д) негізгі медбике
10. Жеке тұлғалар тәуелсіз физиотерапия рәсімдеріне жіберілуі мүмкін:
 А) қауіпсіздік техникасынан өткен адамдар
 Б) физиотерапиядағы мамандандырудан өту туралы куәлікке ие
 В) медициналық мектепті бітірді
 Г) физиотерапия үшін жоғары біліктілік санаты бар
 Д) ГОСТ-қа сәйкес дайындалған қауіпсіздік

5-сабақ

1. Тақырыбы: Практикалық мейіргер ісіне ғылыми зерттеулердің нәтижелерін трансферттеу.

2. Мақсаты: Мейіргерлік ғылыми зерттеулер басқару проблемасын зерттеудің жүйелі процесі ретінде

3. Оқыту міндеттері:

Кестелермен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру иллюстрациялармен жұмыс істеу дағдыларын дамыту

Ғаламдық компьютерлік желілерде ақпаратпен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру

Зерттеу тақырыбы бойынша эксперименттік деректерді талдау дағдыларын қалыптастыру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Мейіргер саласындағы білімнің негізгі көздеріне тұтас көзқарас қалыптастыру.

Мейіргер саласындағы ғылыми зерттеулердің мақсаттары мен міндеттеріне кешенді көзқарас қалыптастыру.

Сабақ тақырыбы бойынша:

Ғылыми және басқа да мейіргер ісінде картографиялық материалды қолдану ерекшеліктері қандай?

Мейіргерлік зерттеулерінің нәтижелерін жобалауда иллюстрациялық және табуляциялық материалды қалай пайдалануға болады?

Картографиялық материалдармен, кестелермен жұмыс істеу әдістері мейіргердің кәсіптік дайындығының ажырамас бөлігі ретінде иллюстрациялар.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ**7. Әдебиет:** Соңғы бетті қараңыз.**8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)****Сұрақтар:**

1. Суреттердің техникасы қандай?
2. Көрнекі материал дидактикалықты нақты қалай жүзеге асырады?
3. Кестелер дегеніміз не? Олардың түрлері.
4. Карталармен қалай жұмыс істеу керек?
5. Карталармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.

Тесттер

1. Науқаста кереуеттегі жаттығу ұзақтығы:

А) 5-10 мин

Б) 10-15 минут

В) 15-30 минут

Г) жеңіл әлсіздік сезіміне

Д) LFK режимі ұзартылғанға дейін қарсы

2. Жүргізу терапиясына жалпы қарсы көрсетілім:

А) жүрек-қан тамырлары жетіспеушілігін жоғарылату,

Б) иммобилизацияға дейін өткір залал,

В) процедураға сәйкес келмейтін психикалық реакциялар

Г) жүктілік

Д) мидың тамыр аурулары

3. Медициналық жабдыққа қатысты кемшіліктерді жоюға болады:

А) физиокабинет дәрігерінің медбикесі

Б) еңбек қауіпсіздігі бойынша инженер

В) медициналық жабдықтардың цехтарының қызметкері

Г) физиотерапия бөлімінің меңгерушісі

Д) инженер-метролог

4. Жүректің ишемиялық ауруы бар науқастарды оналтудың физикалық аспектісіне енбейтін әдіс:

А) жаттығу терапиясы

Б) арнайы дене шынықтыру

В) Дозаланған жаяу жүру

Г) фитнес-орталықтарындағы сабақтар

Д) таңертеңгілік жаттығулар

5. Жүректің ишемиялық ауруы бар науқастарда қолданылмайды:

А) 10 км марафон

Б) таңертеңгілік жаттығулар

В) жеке сабақтар

Г) жаяу жүру

Д) топтық жаттығулар

6. Регенерациялық медицина бағыты:

А) салауатты өмір салтын сақтау және қалпына келтіру

Б) жұқпалы аурулардың вакцина профилактикасы

В) өткір ауруларды қарқынды терапия

Г) науқастарды медициналық оңалту

Д) мүгедектерді емдеу

7. Ароматерапия терапиялық және профилактикалық мақсаттарда қолдануға негізделген:

А) дәрілік шөптер;

Б) эфир майлары;

В) фитонцидтер;

Г) дәмдеуіштер;

Д) шайырлар

8. Апитерапия:

А) адам ауруларын және олардың өнімдерін емдеу

Б) адамның ауруларын жыланның зәрімен емдеу

В) емдік мақсаттармен липусты қолдану

Г) термиялық өңдеу әдісі

Д) акупунктура әдісі

9. Хирудотерапия:

А) акупунктура әдісі

А) адамның ауруларын жыланның зәрімен емдеу

Б) емдік мақсаттармен липусты қолдану

В) термиялық өңдеу әдісі

Г) аурудың және олардың өнімдерінің адам ауруларын емдеуі

10. Фитотерапияның негізгі қағидаттары:

А) емдеудің даралығы

Б) кезеңдік терапия

В) Ұзақтық

Г) қарапайымдан кешенге көшу

Д) Дәрілік шөптермен емдеу кезеңінде фармакотерапияның күшін жою

6-сабақ

1. Тақырыбы: «Мейіргерлік істі дамытудың мемлекеттік бағдарламалары.

Мейіргерлік тәжірибедегі стандарттар туралы ұғым, олардың мақсаты»

2. Мақсаты: Мейіргер ісі дамуының мемлекеттік бағдарламаларына енгізілген мейіргердің кәсіби реформалау қажеттілігінің себептерін зерттеу, соның салдарынан мейіргер практикасының стандарттарын енгізу.

3. Оқыту міндеттері:

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің тұжырымдамасын енгізу

Мейіргерлік білім беруді реформалау қажеттілігін негіздеу

Практиканы реформалау қажеттілігін негіздеу

Халықаралық ынтымақтастықты дамытудың негізгі бағыттарын қалыптастыру

Мейіргер кәсібінде өзін-өзі басқару және бірігу тұжырымдамасына келу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 14 беті	

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

«Халыққа медициналық көмек көрсету сапасының төмендігі» мейіргерді реформалауды және мейіргердің дамуына арналған мемлекеттік бағдарламаны әзірлеуді қалай жүзеге асыруға әкелді?

Кәсіптік қызметтің төмен беделін емдеу мамандығын реформалау және мейіргер ісі дамуының мемлекеттік бағдарламасын дамыту қажеттілігін жүзеге асыруға «қалай апарды»?

Мейіргерлердің төмен әлеуметтік мәртебесі мейіргер ісін реформалау және мейіргердің дамуына арналған мемлекеттік бағдарламаны әзірлеу қажеттілігін іске асыруға «қалай әсер етті»?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Мансаптық өсу перспективасының жетіспеуі мейіргерлік кәсібін реформалау және мейіргердің дамуына арналған мемлекеттік бағдарламаны әзірлеу қажеттілігін іске асыруға «қалай ықпал етті»?

Мейіргер ісі бойынша білім деңгейі мен уақыттың талаптары арасында «емізулі» мамандығы арасындағы мейіргер мамандығын реформалау және мейіргер ісі дамуының мемлекеттік бағдарламасын дамыту қажеттілігіне қаншалықты сәйкес келмеді?

Мейіргерлік педагогикалық кадрлардың жетіспеушілігі мейіргерді реформалау және мейіргер ісі дамуының мемлекеттік бағдарламасын әзірлеу қажеттілігін іске асыруға «қалай ықпал етті»?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Қазақстан Республикасында мейіргердің даму келешегі.
2. Қазақстан Республикасында мейіргер ісі реформасының негізгі бағыттары мен оқиғалары.
3. ҚР мейіргерлік білім беру жүйесін реформалау.
4. Қазақстан Республикасында мейіргердің практикалық қызметін реформалау.
5. Мейіргер саласында ғылыми зерттеулер жүргізу.
6. Халықаралық ынтымақтастықты дамыту.
7. Мейіргер ісі тәжірибесінің стандарттары, олардың мақсаты.

Тесттер

1. Ара зеңінің терапиялық әсеріне не жатпайды?

А) антисептикалық;

Б) вазодилатор;

В) көтеру

Г) сіңіргіш;

Д) радиопротекторлық

2. Егер инфузияның дәмін түзетуге жол берілмесе, онда:

А) коллекцияда ащы, аппетит пен асқазан секрециясын ынталандыратын,

Б) инфузиясы ұзақ мерзімді сақтауға арналған;

В) инфузиясы қант диабетімен ауыратын науқастарға арналған;

Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы

044-57-11( )

Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау

25беттің 15 беті

- Г) дәмді түзету ешқашан орындалмайды;
 Д) дәмді түзету шектеусіз әрқашан қажет.
3. Өзін-өзі бақылаудың негізгі объективті көрсеткіші
 бронх демікпесі бар науқастарды сауықтыру?
- А) Кілегейдің көлемі бір күн үшін
 Б) бронходилаторлардың күнделікті дозасы
 В) ингалициялық глюкокортикостероидтардың күнделікті дозасы
 Г) шыңы бар металдың көрсеткіштері
 Е есірткінің саны аптасына
4. Шығыстағы амплитудалық шаралардың әдісі:
- А) ауаға шығарылатын ауаның максималды ағыны
 Б) ауаға шығарылатын ауаның ең төменгі ағыны
 В) өкпенің өмірлік қабілеттілігі
 Г) қандағы көміртегі диоксиді концентрациясы
5. Бронх демікпесі бар науқастарды оңалтудың негізгі кезеңі:
- А) диспансерлік-емхана
 Б) стационарлық
 В) санаторий мен курорт
 Г) алдын алу
6. Оңалтудың тиімділігін объективті бағалау үшін ең маңызды критерийлер:
- А) тұрмыс көрсеткіштерінің сапасын қамтитын жан-жақты бағалау
 Б) жұмысқа қабілетсіздіктен шығып кетуді экономикалық бағалау
 В) функционалдық көрсеткіштердің халықтың стандарттарына сәйкестігін анықтау
 Г) ұзақ мерзімді нәтижелерді бағалау
 Д) пациенттің өзін-өзі бағалауы
7. Оңалту диагнозына енгізілмеген компонент
- А) ұсынылған емдеу
 Б) технологиялық ағынның фазасы
 В) бар бұзылуларға өтемақы дәрежесі
 Г) нозологиялық формасы және оның нұсқасы
8. Оңалту емдеу кезеңдері қолданылмайды
 асқазан-ішек аурулары
- А) амбулатория
 Б) реанимация
 В) санаторий
 Г) стационарлық
 Д) алдын ала
9. Небулайзердың басты артықшылығы:
- А) төмен дисперсті аэрозольді қалыптастырады;
 Б) жоғары дисперсті аэрозольді қалыптастырады;
 В) тыныс алу жолында пайда болатын оң қысыммен тыныс алуды қолдауға мүмкіндік береді;
 Г) оң қысым қан айналымын жақсартады;
 Д) Жоғарыда аталғандардың бәрі шындық.
10. Постуральды жаттығулар:
- А) аяқ-қолдардың арнайы стилі, ал кейде белгілі бір түзетуші жағдайдағы бүкіл дене;
 Б) снарядтар бойынша жаттығуларды орындау;

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 16 беті	

- В) жаттығу терапиясын жүргізу кезінде дене позицияларының өзгеруі;
 Г) жаяу жүру;
 Д) жоғарыда аталғандардың барлығы

7-сабақ

1. Тақырыбы: «Мейіргерлік істегі ғылыми зерттеулер. Биомедициналық зерттеулер тұжырымдамасы»

2.Мақсаты: мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулерді ұйымдастырудың жалпы тәсілдеріндегі теориялық білімдер мен тәжірибелік дағдылар жүйесін құруға үлес қосу, биомедициналық зерттеулердің негіздерін оқу

3. Оқыту міндеттері:

Медицина, денсаулық сақтау және мейіргер саласындағы зерттеулерді қарастырыңыз

Мейіргер ісіндегі зерттеулердің нәтижелерін зерттеу

Сандық және сапалы зерттеу әдістерін, олардың сипаттамаларын және денсаулық сақтау және мейіргер ісі саласында қолдануды қарастыру

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің этикасын талдау

Мейіргер ісі саласындағы зерттеулердегі этикалық мәселелерді қарастыру. Бакалаврларды проблеманы тұжырымдау, ғылыми зерттеулер туралы гипотезаны оқыту

Биомедициналық зерттеулердің негіздерін құрастыру және зерттеу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Мейіргер ісі саласындағы зерттеулердің сенімділігі мен мәселесін талдаңыз.

«Мейіргер ісі», «ғылыми зерттеулер», «деректерді жинау әдістері» ұғымдарын анықтаңыз.

Зерттеу жүргізудегі этикалық мәселелер.

Сабақ тақырыбы бойынша:

Ақпараттық келісімнің түсінігі.

Ғылыми зерттеулердің сенімділігі мен мәселесі.

Мейіргер ісі зерттеулерінің негізгі тарихи аспектілері. Негізгі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді сипаттаңыз.

Биомедициналық зерттеулердің тұжырымдамасы.

Сандық зерттеу дегеніміз не?

Сапалық зерттеулер дегеніміз не?

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Сапалық зерттеулердің түрлері қандай?

2. Биомедициналық зерттеулер жүргізудің мәселелерін сипаттаңыз.

3. Ғылыми зерттеу мәселесі қандай?

4. Гипотеза дегеніміз не?

5. Гипотезаның түрлері.

6. Жарамдылық деген не?

7. Үлгісі дегеніміз не?

8. Ғылыми жұмыстың қорытындылары қалай тұжырымдалған?

Тесттер

1. Псаммотерапия:

- А) сазды өңдеу;
- Б) балшық терапия әдісі
- В) құммен емдеу;
- Г) жануарлардан алынатын өнімдермен емдеу;
- Д) теңіз өнімдерін өңдеу

2. Халықтың денсаулығын сақтау және қорғаудың іргелі қағидаты

- А) стационарлық көмек көрсетуді жақсарту және жетілдіру
- Б) медицина профилактикасы бағытын күшейту
- В) халыққа психологиялық көмек көрсетуді жақсарту
- Г) кәсіби спортты дамыту
- Д) дәстүрлі медицинаны дамыту

3. Қозғалтқышсыз режим:

- А) төсек
- Б) палата
- В) еркін
- Г) жүктеу
- Д) оқыту

4. Оңалтудың амбулаториялық-емханалық кезеңінің негізгі міндеті:

- А) инфекция ошақтарын емдеу
- Б) жұмыс қабілетін қалпына келтіру
- В) организмнің метеорологиялық ауытқуларға кедергісін арттыру
- Г) бірлескен ұтқырлықты жақсарту

5. Бастапқы аурулардың анықтамасы:

- А) күнтізбелік жылда анықталған аурулардың саны
- Б) күнтізбелік жылдағы бастапқы өтініштердің саны
- В) күнтізбелік жылдағы медициналық тексеріп қарау кезінде жаңа диагноз қойылған аурулардың саны туралы алғашқы өтініштер саны
- Г) медициналық тексеру кезінде диагноз қойылған аурулардың саны
- Д) күнтізбелік жылда өткір және созылмалы ауруларға бару саны

6. Табиғи халықтың өсуі арасындағы айырмашылық:

- А) жұмыс жасында туу мен өлім-жітім
- Б) жастағы топтар бойынша туу және өлім-жітім
- В) туған және өлген жыл
- Г) Жылдың маусымына қарай туу және өлім-жітім
- Д) жоғарыда аталғандардың барлығы

7. Лицензиялау - бұл

- А) қызметтің жекелеген түрлеріне мемлекеттік рұқсат беру
- Б) ОМС бағдарламасы бойынша қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыруға мемлекеттік лицензия беру
- В) LCA бағдарламасының шеңберінде белгілі бір қызмет түрлерін жүзеге асыруға мемлекеттік рұқсат беру
- Г) «Міндетті медициналық сақтандыру туралы» құжат

8. Медициналық қызметтің сапасы

- А) адамдардың денсаулығының қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін өнім қасиеттерінің жиынтығы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	044-57-11( )	
Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	25беттің 18 беті	

- Б) медициналық қызмет көрсетудегі ғылыми-техникалық жетістіктердің жетістіктерін пайдалану
- В) емделушіні қанағаттандыру
- Г) диагноз, оналту, алдын алу кезінде алынған нәтиже
9. Медициналық-экономикалық стандарт:
- А) медициналық технологиялар және оны жүзеге асырудың соңғы нәтижелері
- Б) медициналық технология, оның жүзеге асырылуының түпкілікті нәтижесі және белгілі бір мекеменің жұмыс істеу шарттарына сәйкес келетін іске асыру құны
- В) диагностикалау мен емдеудің әр түрлі әдістерінің жиынтығы және оларды жүзеге асыру құнын есептеу
- Г) медициналық технологияны орындау құны
10. Демография - бұл ғылым:
- А) аурудың алдын алу
- Б) халықтың денсаулығы
- В) денсаулық көрсеткіштері
- Г) халықтың әлеуметтік дамуы

8 -сабақ

1.Тақырыбы: «Мейіргерлік іс ғылыми білім ретінде және мейіргерлік зерттеудің әдістемесі»

2.Мақсаты: мейіргерді мейіргерлік күтім сапасын жақсарту үшін мейіргерлік зерттеулердің ғылыми білімі мен әдістемесі ретінде зерттеу

3. Оқыту міндеттері:

Мейіргер ісі саласындағы зерттеулердің негізгі бағыттарын білу
 ғылыми-зерттеу әдістерінің сипаттамаларын меңгеру
 ғылыми зерттеулердің негізгі ұғымдары мен санаттарын зерттеу
 ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін білу
 ғылыми зерттеулердің мақсаты мен негізгі мақсаттарын айқындау
 мейіргерді ғылыми білім ретінде қалыптастыру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Мейіргердің құрамдас бөліктері.
 Мейіргер-бакалаврдың кәсіби моделі.

Сабақ тақырыбы бойынша:

Мейіргерлерді үздіксіз оқыту жүйесі.
 Мейіргер ісі мамандық ретінде.
 Мейіргер қызметкерлерін ұтымды пайдалану.
 Мейіргер ісі зерттеулерінің әдістемесі.
 Мейіргер ісі ғылыми білім ретінде.

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:
 Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. «Бауырластық» ұғымының пайда болуы және оның маңызды анықтамалары.

2. Мейіргердің мейіргер теориясы мен практикасын дамытуға, мейіргер құрылымының жалпы элементтеріне, емдеудің негізгі теориялары мен тұжырымдамалық модельдеріне қосқан үлесі.

3. Мейіргерлік практикаға процестік көзқарасты дамытудың себептері, мейіргерлік үрдіс туралы идеялардың эволюциясы, мейіргерлік процестің кезеңдерінің сипаттары, мақсаттары мен мазмұны.

4. ДДҰ және халықаралық мейіргер ісі ұйымдарының мейіргерлік зерттеулер әдіснамасын әзірлеудегі рөлі.

5. NANDA, ICNP мейіргерлік практикасының халықаралық классификациясының мақсаты мен мәні.

Тесттер

1. Денсаулық жағдайына қатысты ақпарат азаматқа беріледі:

- А) Тек оның өтініші бойынша
- Б) дәрігердің қалауы бойынша
- В) туыстарының келісімімен
- Г) әкімшіліктің рұқсатымен
- Д) кез келген жағдайда

2. Халықтың табиғи қозғалысының көрсеткіштеріне мыналар кірмейді:

- А) Көші-қон
- Б) табиғи өсім
- В) құнарлылық
- Г) нәресте өлімі
- Д) өлім

3. Медициналық тексеруге байланысты ауруды зерттеуде байқау бөлімшесі:

- А) әрбір науқас байланысқан
- Б) бастапқы емдеу
- В) анықталған аурудың әрбір жағдайы
- Г) жаңа диагноз қойылған ауру
- Д) анықталған әрбір науқас

4. Медициналық көмекке мыналар жатпайды:

- А) алғашқы медициналық-санитарлық көмек
- Б) мамандандырылған
- В) жедел жәрдем
- Г) паллиативтік
- Д) амбулатория

5. Клиникалық тексеру - бұл, ең алдымен, бірқатар шаралар, оның ішінде:

- А) бірнеше мамандық бойынша дәрігерлердің медициналық тексеруден өтуі
- Б) қажетті емтихандар
- В) зертханалық зерттеулер
- Г) емдеу
- Д) оңалту

6. Паллиативті көмек ауруға уақытша ауыратын азаматтарға беріледі және ең алдымен:

- А) ауырсынуды жеңу
- Б) аурудың ауыр көріністерін жеңілдету
- В) өмір сапасын жақсарту
- Г) органдар мен жүйелердің жағдайын жақсарту
- Д) қалпына келтіру

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 20 беті	

7. Медицина саласындағы маркетингке мыналар кірмейді:
- А) медициналық қызметтерге сұранысты зерттеу
  - Б) медициналық қызметтердің құнын есептеу
  - В) денсаулық сақтау қызметтерін өндіру үшін қаржыландырудың басымдық көздерін анықтау
  - Г) медициналық қызметке сұранысты қанағаттандыру
  - Д) медициналық қызметтерді нарыққа шығару жүйесі
8. Науқасқа қажет болған жағдайда медициналық көмек көрсетуден бас тарту:
- А) қылмыс
  - Б) ресми жалғандық
  - В) парақорлық
  - Г) билікті асыра пайдалану
  - Д) Мінсіздік
9. Реабилитация бөлімшесінде үшінші санаттағы үй-жайларда есірткі заттарының барынша рұқсат етілген қоры:
- А) Күнделікті
  - Б) 3 күн
  - В) 5 күн
  - Г) 10 күн
  - Д) заңды тұлғаның басшысының бұйрығымен реттеледі
10. Жасқа байланысты психологиялық дағдарыстар деп аталады:
- А) сыртқы түрінің күрт өзгеруімен сипатталатын онтогенез кезеңдері
  - Б) өткір психологиялық өзгерістермен сипатталатын онтогенез кезеңдері
  - В) ата-аналарға көзқараста күрт өзгеру кезеңдері
  - Г) созылмалы психоэндокринді өзгерістермен сипатталатын онтогенез кезеңдері
  - Д) құрбыларымен қарым-қатынаста күрт өзгеру кезеңдері

9- сабақ

- 1. Тақырыбы:** «Мейіргерлік ғылыми зерттеулер клиникалық мәселені зерттеудің жүйелік процесі ретінде»
- 2. Мақсаты:** кәсіптік даярлықты жетілдіруге, мейіргер саласындағы ғылыми зерттеулерді дамытуға және олардың нәтижелерін практикалық денсаулық сақтауда пайдалануына негізделген халыққа мейіргерлік көмектің сапалы жаңа деңгейін зерттеу
- 3. Оқыту міндеттері:**
 Мейіргер саласындағы білімнің негізгі көздері туралы білім алушыларды тұтас көзқарасын қалыптастыру
 Мейіргер бакалаврлары үшін мейіргер кәсібінде ғылыми зерттеулердің мақсаттарын анықтау
 Мейіргер ісі ғылыми мәселелерін клиникалық мәселелерді жүйелі зерттеу үдерісі ретінде түсіну
 Мейіргер саласындағы ғылыми зерттеулер мейіргерлерге науқастарға күтім жасаудың ең жақсы жолдарын табуға мүмкіндік беретінін түсіндіру
 Медицина ғылымын дамытудың басымдықтары ретінде мейіргер ісі және қолданбалы пәндер саласындағы ғылыми зерттеулердің әрбір науқасқа қандай қамқорлық жасауына жауап беретіндігін түсіну.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 21 беті	

Базистік білімі бойынша:

Мейіргерлік ғылыми зерттеулер жүйелі процесс ретінде.

Мейіргер зерттеулерінің нәтижесі ретінде клиникалық мәселелер қалай қарастырылады?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Негізгі кезеңдерді зерттеу және сипаттау процесі қандай?

Мейіргер ісі саласында ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарында жақсы білетін жоғары білікті мамандарды қалай дайындау керек?

Мейіргер саласындағы кәсіби қызметті жүзеге асыруға жоғары мотивация жасайтын маманды қалай қалыптастыру керек?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Мейіргер ісі әдістемесі.

2. Науқасқа медициналық және медициналық-әлеуметтік көмек көрсету нәтижелерін қалай бағалайсыз?

3. Мейіргер бакалавры салауатты өмір салтын қалай жүргізе алады?

4. Салауатты өмір салтының ғылыми идеясының негізі, мейіргер ісі нәтижесі бойынша физикалық өзін-өзі жетілдірудің әдістері, дағдыларын меңгеру.

5. Клиникалық мәселелерді шешудің кепілі ретінде мейіргердегі ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттары.

Тесттер

1. «Мейіргер ісі» мамандығы бойынша орта медициналық білім алғаннан кейін келесі біліктілік беріледі:

А) жас мейірбике

Б) мейірбике

В) медициналық көмекші

Г) өнертану бакалавры

Д) дәрігер

2. Жарамдылық мерзімі аяқталатын дәрілік заттар:

А) Қатты тұрмыстық қалдықтардың жалпы ағымы (сыныбы-А қалдықтары)

Б) осы қызмет түріне лицензияны алған ұйымды жойыңыз

В) жалпы ағымы В класының қалдықтары ретінде

Г) В класының қалдықтары ретінде

Д) F класының қалдықтары ретінде

3. Есірткі заттарына арналған арнайы рецептілік формаларды тіркеуді ұйымдастыруға жауапты мекемеде 107 / у-НП:

А) Экономика бойынша бас дәрігердің орынбасары

Б) бас дәрігердің орынбасары

В) құру туралы бұйрықтың басшысы тағайындаған кез келген тұлға

Г) заңды тұлғаның басшысы

Д) рецепт түрін сақтайтын және шығаратын маман

4. Диазепам, седуксан, реланиум дәрілер тобына жатады:

А) есірткі

- Б) күшті заттар
 В) психотроптық заттардың прекурсорлары
 Г) есірткі прекурсорлары
 Д) психотроптық заттар
5. ҚР-дағы АИТВ-ның таралу жолдары:
 А) сексуалдық
 Б) парентеральды
 В) тік
 Г) ауадағы тамшылар
 Д) фекальдік-оральді
6. Белгілі бір түсініктемеге ие В, С вирустық гепатиттерін беру жолы:
 А) жыныстық жолмен
 Б) парентеральді жолмен
 В) вертикальді жолмен
 Г) ауа-тамшылы жолмен
 Д) фекальдік-оральді жолмен
7. Ең жиі кездесетін «қорқыныштардың» бірі - эпидемиологиялық маңызы жоқ ВИЧ-инфекцияны тарату тәсілі:
 А) Handshake
 Б) бірнеше шприцтерді бірнеше адам қолдану
 В) Жөтелдеу, омырау
 Г) дәретхана немесе дәретхана пайдалану
 Д) жұқтырған анасынан ұрыққа дейін
8. Асептика - бұл:
 А) жарадағы микробтардың бұзылуы
 В) микробтардың толық жойылуы және олардың дау-дамайлары
 В) стерилділік
 Г) жара мен денеде микроорганизмдерді жою
 Д) микроорганизмдердің жараға және бүкіл денеге енуіне жол бермейді
9. Антисептика- төмендегілерге бағытталған шаралар жиынтығы:
 А жарасына кіретін микробтардың алдын алу
 Б) микробтардың толық жойылуы және олардың дау-дамайлары
 В) стерилділік
 Г) микроорганизмдердің жараға және денеге тұтастай енуіне жол бермеу
 Д) жара мен организмде микроорганизмдерді жою
10. Стерилизациялау үшін келесі препараттар қолданылады:
 А) статикалық әрекет
 Б) вирустық әрекет
 В) спорациттік әрекеттер
 Г) фунгицидтік әрекеттер
 Д) родентицидтік әрекет

10-сабақ

1.Тақырыбы: «Мейіргерлік ғылыми зерттеулер басқару проблемасын зерттеудің жүйелі процесі ретінде»

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25бетің 23 беті

2.Мақсаты: мейіргерлік зерттеулерді мейіргерлік күтімді жақсарту және проблемалық жағдайларды шешу үшін жаңа ақпаратты алуға тырысатын мейіргерлер жүргізетін басқару проблемасын зерттеудің жүйелі процесі ретінде зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

мейіргерлердің ғылыми-зерттеу қызметінің басым бағыттарын және проблемаларын анықтау

қазіргі кезеңде халыққа мейіргерлік көмектің сапалы жаңа деңгейін қажет ететін түсінік қалыптастыру қажет

оқушыларды зерттеуге бағыттау, зерттеудің бағыттары, мақсаттары, міндеттерін анықтауға, әдебиет көздері мен статистикалық және медициналық құжаттарды талдауға үйрету

ҚР мейіргер ісінің дамуының негізгі міндеттері мен бағыттарын білу

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Халыққа мейіргерлік көмектің сапалы жаңа деңгейін қалай құруға болады?

Мейіргердің мәртебесін өзгертуге және беделін көтеруге бағытталған жұмыстарды қалай жалғастыруға болады?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Неліктен мейіргер саласында кәсіби оқытуды жақсарту, ғылыми зерттеулерді дамыту керек?

Практикалық денсаулық сақтаудағы мейіргерлік зерттеулер нәтижелерін қалай пайдалануға болады?

Медициналық ғылым, тәжірибе және білім беру саласында шетелдік тәжірибені жаңғырту және шығармашылық пайдалану кезеңінде, әсіресе қазіргі кезде отандық денсаулық сақтауға қажетті мейіргерлердегі ғылыми зерттеулердің дамуы неге керек?

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Әлемдегі мейіргер және мейіргерлік зерттеулеріне теориялық көзқарастардың пайда болуының және дамуының негізгі себептері мен жалпы үлгілерін талдау.
2. Кәсіби мәселелерді шешуде мейіргерлік үрдістің әдіснамасын пайдалануды дәлелдеу.
3. Мейіргер ісінің сапасын басқару.
4. Мейіргер ісі бөлімінің басқарушылық мүмкіндіктері.
5. Мейіргер қызметкерлерін ынталандыру.

Тесттер:

1. Ауруханаішілік инфекцияның таралуының негізгі жолдары:

А) парентеральды

Б) байланыс арқылы

В) ауадағы тамшылар

Г) фекальді - оральды

Д) биологиялық

2. Жарамдылық мерзімі өткен дәрілік заттар мен зарарсыздандырғыш заттардың қалдықтары:

- А) А класы (эпидемиологиялық тұрғыдан қауіпсіз)
 Б) Б класы (эпидемиологиялық қауіпті)
 В) В класы (эпидемиологиялық өте қауіпті)
 Г) Г класы (токсикалық қауіпті)
 Д) Д класс (радиоактивті)
3. Қышыма емдеудің стратегиялық принциптері:
 А) аурудың барлық пациенттерін мезгілде емдеу
 Б) терапия курсының басында және соңында науқасты төсек мен іш киімнің өзгеруімен жуу
 В) препараттың буфер немесе майлықпен сүртілуі
 Г) барлық терісінде үш жастан асқан адамдарға препаратты сүрту
 Д) кешкі уақытта препаратты сүрту
4. Науқастың негізгі құқығы:
 А) дәрігер мен медициналық ұйымды таңдау
 Б) медициналық ұйымда қамқорлықты таңдау
 В) олардың құқықтары мен міндеттері туралы ақпарат алу
 Г) денсаулық жағдайы туралы ақпарат алу
 Д) диеталық мәзірді құрастыру
5. Медициналық мекемелерде пайдаланылатындардан тәртіптік жауапкершілікке жатпайтын айыппұлдар басқаларға қарағанда жиі:
 А) ескерту
 Б) сөгіс
 В) қатаң сөгіс
 Г) жұмыстан босату
 Д) аналық құқықтан айыру
6. «Зиян келтірме» этикалық үлгідегі негізгі қағида:
 А) Гиппократ
 Б) Парацельс
 В) деонтологиялық
 Г) биоэтика
 Д) Авиценна
7. Сол жақ қолға және сол жақ иыққа шығаратын сүт безінің артынан ауру, бұл белгі:
 А) Ангина пекторисінің шабуылы.
 Б) Бүйректік колик.
 В) Бүйрек коликасы
 Г) бронх демікпесінің шабуылы
 Д) диафрагматикалық ергеу
8. Ангина шабуылын тоқтатады:
 А) Парацетамол
 Б) нитроглицерин.
 В) папервин.
 Г) Дибазол
 Д) валокордин
9. Шынтақ және тізе буындарына таңу:
 А) циркулярлы
 Б) спиральді
 В) 8 формалы.
 Г) «Тасбақа»

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	044-57-11( )
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	25беттің 25 беті

- Д) U-тәрізді
10. Артериялық қан кету белгілері:
- А) жарадан баяу қан ағымы.
- Б) Қара шиіе түсі.
- В) Қанның күшті қарқынмен ағуы.
- Г) Гематоманың пайда болуы
- Д) жақын маңдағы ұлпалардың қызыл түсі

11 -сабақ

1. Тақырыбы: Мейіргерлік істегі ғылыми зерттеулерді дамыту.

2. Мақсаты: Бакалаврларды мейіргер ісі бойынша мейіргерлік істегі ғылыми зерттеулерді дамыту. терең теориялық және тәжірибелік жеке оқыту.

3. Оқыту міндеттері:

мейіргер саласындағы зерттеулердің негізгі бағыттарын білу
 ғылыми-зерттеу әдістерінің сипаттамаларын меңгеру
 ғылыми зерттеулердің негізгі ұғымдары мен санаттарын зерттеу
 ғылыми зерттеулердің негізгі кезеңдерін білу
 ғылыми зерттеулердің мақсаты мен негізгі мақсаттарын айқындау
 зерттеу тақырыбы бойынша әдеби деректерді талдай білу
 жоспарлау және зерттеу жүргізу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Неліктен кәсіптік мейіргер тәжірибесінің негізін құрайтын ғылыми білім базасын құру керек?

Мейіргерлерді академиялық даярлаумен айналысатын көптеген елдерде мейіргер ісіндегі зерттеулердің дамуы қалай?

Сабақ тақырыбы бойынша:

Мейіргерлер өз жұмысында қолданатын білім көздері қандай?

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің мақсаттары мен міндеттері.

Мейірімділікке қатысты мәселелер бойынша ғылыми көзқарасты ізденістер мен жүйелі түрде іздеудің мәні қандай?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет: Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Мейіргер ісі зерттеулерінің түрлері.
2. Негізгі зерттеулер қандай?
3. Практикалық зерттеулердің мәні неде?
4. Сапалы зерттеулер?
5. Сандық зерттеулер?
6. Зерттеу жоспары?
7. Зерттеу нәтижелерін интерпретациялау?

Тесттер:

1. Мейіргер ісіне ғылыми көзқарас тәжірибеде қамтамасыз етіледі:

- А) мейіргерлік үрдіс;
 Б) мейіргер ісі философиясы;
 В) мейіргерлік іс;
 Г) мейіргерлік араласу
 Д) мейіргерлік тәжірибе
2. Мейіргер ісі келесідей ғылыми көзқарасты қамтамасыз етеді:
 А) мейіргерлік іс;
 Б) дәрігерлік тәжірие;
 В) мейіргерлік үрдіс;
 Г) мейіргерлік араласу;
 Д) мейіргерлік тәжірибе
3. Қазіргі кезеңде медициналық процесте мейіргердің рөлі:
 А) екінші;
 Б) маңызды;
 В) тәуелді;
 Г) өзара байланысты
 Д) ауысымдық
4. Мейіргер ісі:
 А) мейіргерлік ғылым мен өнер;
 Б) мамандандырылған медициналық көмекті көрсету;
 В) техникалық манипуляцияларды орындау;
 Г) клиникалық манипуляцияларды орындау;
 Д) ауруханаға дейінгі кезеңде медициналық көмек көрсету
5. Нақты профильдегі науқастар тобына терапевтік және профилактикалық көмек көрсету бойынша мамандандырылған мекеме:
 А) емхана;
 Б) диспансер;
 В) медициналық пункт;
 Г) жедел медициналық пункт
 Д) фельдшер-акушерлік пункті
6. Мейіргер ісі қызметкерлерінің қызмет салаларына мынадан басқа жатады:
 А) денсаулықты нығайту;
 Б) ауруларды диагностикалау;
 В) аурулар мен жарақаттардың алдын алу;
 Г) азапты жеңілдету
 Д) хирургиялық араласу
7. Инновациялық циклдің бірінші кезеңі:
 А) жаңа инновациялық енгізулер;
 Б) шешім қабылдау;
 В) инновацияларды дамыту;
 Г) объектіні инновацияға дайындау.
8. Инновациялық циклдің екінші кезеңі:
 А) инновацияларды дамыту;
 Б) объектіні инновацияға дайындау;
 В) шешім қабылдау;
 Г) жаңа инновациялық енгізулер.
9. Инновациялық циклдің төртінші кезеңі:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы	044-57-11( )	
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	25беттің 27 беті	

- А) инновацияларды дамыту;
  - Б) объектіні инновацияға дайындау;
  - В) шешім қабылдау;
  - Г) жаңа инновациялық енгізулер.
10. Инновациялық циклдің үшінші кезеңі:
- А) инновацияларды дамыту;
  - Б) объектіні инновацияға дайындау;
  - В) шешім қабылдау;
  - Г) инновацияларды енгізу

12-сабақ

1. Тақырыбы: Мейіргерлік ғылыми зерттеулер-пациенттерге көмекті жақсарту және проблемалық жағдайларды шешу.

2.Мақсаты: Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулерді ұйымдастырудың жалпы тәсілдеріндегі теориялық білімдер мен тәжірибелік дағдылар жүйесін құруға үлес қосу.

3. Оқыту міндеттері:

Медицина, денсаулық сақтау және мейіргер саласындағы зерттеулерді қарастырыңыз
 Мейіргер ісіндегі зерттеулердің нәтижелерін зерттеу

Сандық және сапалы зерттеу әдістерін, олардың сипаттамаларын және денсаулық сақтау және мейіргер ісі саласында қолдануды қарастыру

Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің этикасын талдау

Мейіргер ісі саласындағы зерттеулердегі этикалық мәселелерді қарастыру. Бакалаврларды проблеманы тұжырымдау, ғылыми зерттеулер туралы гипотезаны оқыту

Биомедициналық зерттеулердің негіздерін құрастыру және зерттеу

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

Базистік білімі бойынша:

Мейіргер ісі саласындағы зерттеулердің сенімділігі мен мәселесін талдаңыз.

«Мейіргер ісі», «ғылыми зерттеулер», «деректерді жинау әдістері» ұғымдарын анықтаңыз.

Зерттеу жүргізудегі этикалық мәселелер.

Сабақ тақырыбы бойынша:

Ақпараттық келісімнің түсінігі.

Ғылыми зерттеулердің сенімділігі мен мәселесі.

Мейіргер ісі зерттеулерінің негізгі тарихи аспектілері. Негізгі және қолданбалы ғылыми зерттеулерді сипаттаңыз.

Биомедициналық зерттеулердің тұжырымдамасы.

Сандық зерттеу дегеніміз не?

Сапалық зерттеулер дегеніміз не?

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізудің негізгі формалары / әдістері / технологиялары:

Ауызша сауалнама, ситуациялық есептерді шешу

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: Чек-парақ

7. Әдебиет:Соңғы бетті қараңыз.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.)

Сұрақтар:

1. Сапалық зерттеулердің түрлері қандай?

2. Биомедициналық зерттеулер жүргізудің мәселелерін сипаттаңыз.

3. Ғылыми зерттеу мәселесі қандай?

4. Гипотеза дегеніміз не?

5. Гипотезаның түрлері.
6. Жарамдылық деген не?
7. Үлгісі дегеніміз не?
8. Ғылыми жұмыстың қорытындылары қалай тұжырымдалған?

Тесттер

1. Псаммотерапия:

А) сазды өңдеу;

Б) балшық терапия әдісі

В) құммен емдеу;

Г) жануарлардан алынатын өнімдермен емдеу;

Д) теңіз өнімдерін өңдеу

2. Халықтың денсаулығын сақтау және қорғаудың іргелі қағидаты

А) стационарлық көмек көрсетуді жақсарту және жетілдіру

Б) медицина профилактикасы бағытын күшейту

В) халыққа психологиялық көмек көрсетуді жақсарту

Г) кәсіби спортты дамыту

Д) дәстүрлі медицинаны дамыту

3. Қозғалтқышсыз режим:

А) төсек

Б) палата

В) еркін

Г) жүктеу

Д) оқыту

4. Оңалтудың амбулаториялық-емханалық кезеңінің негізгі міндеті:

А) инфекция ошақтарын емдеу

Б) жұмыс қабілетін қалпына келтіру

В) организмнің метеорологиялық ауытқуларға кедергісін арттыру

Г) бірлескен ұтқырлықты жақсарту

5. Бастапқы аурулардың анықтамасы:

А) күнтізбелік жылда анықталған аурулардың саны

Б) күнтізбелік жылдағы бастапқы өтініштердің саны

В) күнтізбелік жылдағы медициналық тексеріп қарау кезінде жаңа диагноз қойылған аурулардың саны туралы алғашқы өтініштер саны

Г) медициналық тексеру кезінде диагноз қойылған аурулардың саны

Д) күнтізбелік жылда өткір және созылмалы ауруларға бару саны

6. Табиғи халықтың өсуі арасындағы айырмашылық:

А) жұмыс жасында туу мен өлім-жітім

Б) жастағы топтар бойынша туу және өлім-жітім

В) туған және өлген жыл

Г) Жылдың маусымына қарай туу және өлім-жітім

Д) жоғарыда аталғандардың барлығы

7. Лицензиялау - бұл

А) қызметтің жекелеген түрлеріне мемлекеттік рұқсат беру

Б) ОМС бағдарламасы бойынша қызметтің жекелеген түрлерін жүзеге асыруға мемлекеттік лицензия беру

В) LCA бағдарламасының шеңберінде белгілі бір қызмет түрлерін жүзеге асыруға мемлекеттік рұқсат беру

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Шұғыл медицина және мейіргер ісі кафедрасы Тәжірбиелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқау	044-57-11( ) 25беттің 29 беті	

- Г) «Міндетті медициналық сақтандыру туралы» құжат
8. Медициналық қызметтің сапасы
- А) адамдардың денсаулығының қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ететін өнім қасиеттерінің жиынтығы
- Б) медициналық қызмет көрсетудегі ғылыми-техникалық жетістіктердің жетістіктерін пайдалану
- В) емделушіні қанағаттандыру
- Г) диагноз, оңалту, алдын алу кезінде алынған нәтиже
9. Медициналық-экономикалық стандарт:
- А) медициналық технологиялар және оны жүзеге асырудың соңғы нәтижелері
- Б) медициналық технология, оның жүзеге асырылуының түпкілікті нәтижесі және белгілі бір мекеменің жұмыс істеу шарттарына сәйкес келетін іске асыру құны
- В) диагностикалау мен емдеудің әр түрлі әдістерінің жиынтығы және оларды жүзеге асыру құнын есептеу
- Г) медициналық технологияны орындау құны
10. Демография - бұл ғылым:
- А) аурудың алдын алу
- Б) халықтың денсаулығы
- В) денсаулық көрсеткіштері
- Г) халықтың әлеуметтік дамуы

Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

1. Мейіргер ісіндегі зерттеулерді жоспарлау және жүргізу принциптері [Мәтін] : оқу құралы / Г. Ә. Дербісалина [т. б.]. - Қарағанды : АҚНҰР, 2020. - 150 б. с
2. Принципы планирования и проведения исследований в сестринском деле [Текст] : учебное пособие / Г. А. Дербисалина [и др.]. - Караганда : АҚНҰР, 2020. - 196 с.
3. Дәріс кешені- Мейіргер ісіндегі зерттеу негіздері пәні бойынша : дәріс кешені / анестезиология және реаниматология курсымен мейірбике ісі кафедрасы. – Шымкент : ОҚМФА, 2016. – 43 с.
4. Қаныбеков, А. Медбикелердің іс – әрекеттері. 2-бөлім : оқулық бағдарлама / А. Қаныбеков. – Алматы : Эверо, 2016. – 260 бет с

Қосымша әдебиеттер:

1. Қаныбеков, А. Медбикенің іс-әрекеттері : оқулық бағдарлама / А. Қаныбеков. - ; ҚР ДСМ РЦИТМОН басп. ұсынған. – Алматы : Эверо, 2014. – 476 бет. с.